

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIAUS ĮSTAIGA**

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
El. paštas post@socmin.lt

I

2019-02-27 Nr. (1.19 -2019-181)2- 226
2019-02-22 Nr. (16.3-31)SD-1025

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO NR. 19-2076
DERINIMO**

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė, susipažinusi su pateiktu derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 4 d. nutarimo Nr. 893 „Dėl tarpžinybinės vaiko gerovės tarybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Nutarimas) projektu Nr. 19-2076 ir lydraštyje nurodytomis siūlomus pakeitimus sąlygojusiomis priežastimis (nesusirenka kvorumas, reikalingas sprendimams priimti), teikia nuomonę bei žemiau išdėstytas pastabas jo tobulinimui.

1. Vaiko teisių apsaugos kontrolierė, įvertindama Tarpžinybinės vaiko gerovės tarybos tikslus bei uždavinius, priežastis, dėl kurių ši Taryba suformuota prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, o ne prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir pateiktą derinti projektą paskatinusias priežastis (į posėdžius nesusirenka $\frac{3}{4}$ Tarybos narių ir nėra galimybių priimti sprendimų) pažymi, kad susidariusi situacija rodo, jog nėra išspręstos ir sprendžiamos *visų vaiko teisių apsaugos sistemą sudarančių institucijų funkcijų įgyvendinimo, veiklos darnos, koordinavimo ir bendradarbiavimo trūkumo problemos, o institucijų, kurioms vaiko teisių apsauga yra papildoma funkcija, požiūris į vaiko teisių ir jo teisėtų interesų apsaugą lieka formalus.*

Vaiko teisių apsaugos kontrolierės nuomone, galiojančios redakcijos Tarpžinybinės vaiko gerovės tarybos nuostatai suteikia Tarybos pirmininkui įgaliojimus efektyviai spręsti egzistuojančias Tarybos darbo organizavimo problemas, paskatinusias Nutarimo projekto rengimą, tačiau jos nėra išnaudojamos – pavyzdžiui, posėdžių organizavimo klausimus (parinkti posėdžio datą) spręsti apklausos būdu (19.5 punktas); Tarybos posėdžio metu *suderinti* kito eilinio posėdžio datą ir vietą (20 punktas); teikti posėdžio klausimus spręsti apklausos būdu, jei jie pateikiami ir Tarybos nariai savo nuomonę pareiškia raštu ir (ar) elektroniniu paštu (18 punktas); kreiptis į Tarybos narį delegavusią instituciją prašant jį pakeisti kitu nariu, jei jis nedalyvauja daugiau kaip 2 iš eilės Tarybos posėdžių (31.1 punktas).

2. Siekiant užtikrinti sklandų Tarpžinybinės vaiko gerovės tarybos darbą, pritartina siūlymui papildyti Nuostatus nauju 10 punktu ir numatyti Tarybos nario, negalinčio dalyvauti posėdyje, pavadinimą. Tačiau siūlytina tikslinti Nutarimo projekto 2.1. punktu dėstomo naujo 10 punkto redakciją, atsisakant „pakaitinio atstovo“ termino bei nustatant, kad kai Tarybos narys negali dalyvauti posėdyje dėl priežasčių, nurodytų Nuostatų 25 punkte, visas jo teises įgyja tame posėdyje dalyvaujantis jį pavaduojantis tos pačios institucijos ar organizacijos atstovas.

Priešingu atveju, patvirtinus ne tik personalinę Tarybos, bet ir Tarybos narių pakaitinių atstovų sudėtį, gali būti atveju, kai dėl objektyvių priežasčių posėdyje negalės dalyvauti abu atstovai.

3. Atkreiptinas projekto rengėjų dėmesys į tai, kad papildžius Nuostatus nauju 10 punktu ir numačius Tarybos narių pavadavimą, atitinkamai turėtų būti keičiamas dabartinis Nuostatų 24 punktas.

4. Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projektu numatomas tarybos nario pavadavimas, nepritartina projekto rengėjų siūlymui pakeisti Nutarimo 22 punktą (nutarimo projekto 2.4. punktas) ir nustatyti, kad tarybos posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja du trečdaliai Tarybos narių.

Vaiko teisių apsaugos kontrolierės nuomone, darbo organizavimo problemų sprendimui (kvorumo ir posėdžio teisėtumui užtikrinti) turi būti pasirenkama viena iš dviejų siūlomų priemonių – Tarybos narių pavadavimas arba mažinamas Tarybos narių, dalyvaujančių posėdyje, skaičius, užtikrinant kvorumą. Priešingu atveju, įvertinant šio rašto 1 punkte išdėstytus argumentus, pritarus abiem priemonėms nebus pasiekti tikslai, kurių buvo siekiama formuojant Tarpžinybinę vaiko gerovės tarybą prie Vyriausybės bei nebus išspręstos iki šiol buvusios tarybos veiklos efektyvumo problemos.

Projekto rengėjams pasirinkus spręsti Tarybos darbo organizavimo (narių dalyvavimo posėdžiuose) problemas, mažinant sprendimams priimti reikalingą Tarybos narių skaičių, turėtų būti peržiūrėtas ir atitinkamai pakeistas dabartinis Nuostatų 27 punktas ir nustatytas sprendimų priėmimas ne paprasta, o kvalifikuota (du trečdaliai ar trys ketvirtadaliai) balsų dauguma.

5. Siekiant efektyvesnio Tarybos darbo organizavimo, atsižvelgiant į Tarybos įgaliojimus, siūlytina keisti Nutarimo 24 punkte nustatytus pranešimų apie posėdžių laiką terminus, nustatant, kad apie eilinio posėdžio vietą ir laiką turi būti pranešta ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų, o apie neeilinio – ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms iki Tarybos posėdžio.

6. Siūlytina įvertinti poreikį tikslinti Nuostatų 14 punkto redakciją ir patikslinti Tarybos pirmininko pavaduotojo rinkimo procedūrą: ar Tarybos nariai balsuoja dėl pasiūlytų kandidatūrų (jei taip – kas jas iškelia, kiek kandidatūrų turi būti iškelta), ar yra balsuojama už visus nevyriausybinių organizacijų, dirbančių vaiko gerovės srityje, savivaldybių, mokinių atstovus ir „išrenkamas daugiausia balsų surinkęs Tarybos narys“.

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė

Edita Žiobienė